

Renata Ród

Niekonwencjonalne nawierzchnie w architekturze krajobrazu i projektowaniu ogrodów

Obserwując najnowsze trendy w aranżacji placów, rynków czy parkingów, świadczących o prestiżu polskich miast, możemy zauważyć istotne zmiany zarówno w projektowaniu, jak i w samym wykonawstwie. Czasy, w których jedynym wykorzystywanym do realizacji tego typu inwestycji materiałem były płyty betonowe, na szczęście odeszły w niepamięć. Obecnie producenci, projektanci i wykonawcy prześcigają się w wymyślaniu różnorodnych, fantazyjnych nawierzchni.

Najpiękniejsze, najtrwalsze i najbardziej oryginalne to te, które nawiązują do charakteru krajobrazu, czyli wykonane z naturalnego kamienia, ze żwiru, drewna, grysów czy kamiennej kostki.

Dobór materiałów powinien uwzględniać przyszły sposób użytkowania nawierzchni, czyli np. to, że powinna ona być przyjazna dla rowerzystów, spacerujących z dziećmi w wózkach czy dla chodzących

w butach na wysokich obcasach kobiet. Nie mniej ważne są walory dekoracyjne oraz oryginalność całej kompozycji.

Alternatywa żwirowej nawierzchni

Na wysypanych żwirem czy grysem parkingach po dłuższym czasie kamienie ulegały rozproszению, przez co poruszanie się po takiej nawierzchni nie należało do przyjemnych. Dopiero pojawienie się płyt parkingowych GOPLA spowodowało prawdziwy przełom w budowie tego typu obiektów.

Dzięki temu, że płyty wykonane są z lekkiego tworzywa, ich załadunek i transport są znacznie mniej kosztowne i pracochłonne w porównaniu z ciężkimi nawierzchniami betonowymi. Ani montaż, ani dostosowanie kształtu płyt nie angażują specjalistycznego sprzętu, a mimo to ich ułożenie może być wykonane w tempie 3 do 5 razy szybszym niż np. ułożenie bruku betonowego.

Prawidłowo wykonana nawierzchnia bez problemu przenosi obciążenia związane nawet z ruchem ciężkich

Kostka sjenitowa na placu Bohaterów Getta w Krakowie

FOT. SLAG RECYKLING SP. Z O.O. (4)

samochodów. Połączone ze sobą systemem haków i zaczepów kratki Gopla tworzą stabilną i bardzo wygodną platformę. Ich odporność na ściskanie przekracza 100 t/m². Doskonale znoszą ruch pieszcy, swobodne manewry samochodów osobowych, a nawet przejazdy dużych ciężarówek. Mogą być również stosowane jako płyty trawnikowe, umożliwiające wzrost trawy na trudnych odcinkach, tj. o wzmożonym ruchu pieszczym, na parkingach i przejazdach samochodowych.

Zalety i wady wyboru kamiennej kostki

Najczęściej stosowanym w Polsce materiałem do budowy nawierzchni, dostępnym w różnych kształtach i barwach jest kostka betonowa. W pierwszym etapie realizacji inwestycji wybór kostki może wydawać się dobrym rozwiązaniem. Warto jednak poznać różnice w użytkowaniu dostępnych na rynku kostek brukowych.

Analizując wygląd i jakość materiałów kamiennych stosowanych w brukarstwie, często porównujemy naturalne kostki kamienne ze stylizowanymi na stare kostkami betonowymi. Te ostatnie, pozornie trwałe, często w wierzchniej warstwie wzbogacone o wprasowany piasek czy drobny żwir (co ma je upodobnić do naturalnego kamienia), zawsze pozostaną tylko

Kostka granitowa wraz z kostką sjenitową użyta jako dekor na Rynku w Tarnobrzegu

betonowym prefabrykatem ze wszystkimi wynikającymi z tego konsekwencjami.

Właściwości i parametry kostek kamiennych różnią się w zależności od skał, z jakich zostały wyprodukowane. Najtrwalsze kostki brukowe powstają ze skał magmowych, takich jak sjenit, granit, bazalt. Najłabsze i wymagające najwięcej pielęgnacji są kostki wyprodukowane ze skał osadowych: piaskowców, zbitych wapieni, trawertynów, alabastrów. Są one bardzo

zróżnicowane pod względem wytrzymałości, ścieralności i nasiąkliwości.

Produkowana ze skał magmowych kostka są odporne na działanie skrajnych warunków atmosferycznych czy soli oraz przez setki lat nie tracą naturalnych barw. Dodatkową jej zaletą jest fakt, iż nie wymaga specjalnej pielęgnacji ani czyszczenia. W odróżnieniu bowiem od kostek betonowych liście, tłuszcze i inne substancje nie zostawiają na niej trwałych plam ani nie powodują zabrudzeń.

Na szczególną uwagę z racji unikatowości zasługuje kostka sjenitowa z Kopalni Sjenitu „Przedborowa”.

Sjenit z „Przedborowej”, a właściwie sjenodioryt, to skała pochodzenia magmowego o barwie od ciemnoszarej do czarnej. Ze względu na niewielkie zasoby złóż sjenitu w Polsce kostka stanowi oryginalny i unikatowy produkt.

Tym, co wyróżnia kostkę sjenitową spośród kostek innych rodzajów, są jej właściwości antypoślizgowe oraz wyjątkowa trwałość. ■

Trakt Królewski w Warszawie

Renata Ród,
Slag Recykling Sp. z o.o.